

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Een aanvraag ziet op een verzoek als bedoeld in artikel 4 van deze verordening. Dit verzoek is te duiden als een aanvraag tot het geven van een beschikking als bedoeld in artikel 4:1 van de Awb.

Onder een adviseur kunnen één of meerdere adviseurs worden verstaan. Ook de in het toekomstige artikel 4:130 van de Awb bedoelde adviescommissie valt onder de definitie van adviseur. Conform artikel 3:5 van de Awb kan een adviseur niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan dat op de aanvraag beslist.

Artikel 2 Recht op nadeelcompensatie

Deze bepaling is inhoudelijk identiek aan het toekomstige artikel 4:126 Awb. Indien deze wet op termijn in werking treedt, vormt artikel 4:126 het toekomstige, landelijke kader aan de hand waarvan nadeelcompensatieverzoeken worden beoordeeld. De in artikel 7.14 van de Waterwet opgenomen regeling over nadeelcompensatie komt inhoudelijk op hetzelfde neer als artikel 4:126. Artikel 2 kan als een nadere invulling van artikel 7.14 worden gezien.

Lid 1 Uitgangspunt is dat alleen een verplichting tot vergoeding van nadeel bestaat als de schade boven het normale maatschappelijke risico uitgaat en een bepaalde groep particulieren of ondernemingen in vergelijking met anderen onevenredig zwaar wordt getroffen. Beide vereisten zijn terug te vinden in het eerste lid. Hieruit blijkt dat niet alle schade voor vergoeding in aanmerking komt. Bij de beoordeling spelen de hierna aan de orde komende aspecten een rol. Lid 1 wijkt af van artikel 4:126 in die zin dat de aanvraag altijd wordt behandeld door het college, ook indien de schade is veroorzaakt door een ander bestuursorgaan van Rijnland.

Lid 2 Van actieve risicoaanvaarding (onder a) is sprake wanneer de aanvrager bewust investeringsrisico's heeft genomen terwijl deze kon weten dat zich omstandigheden zouden voordoen die een zeker nadeel met zich kunnen brengen. De risico's hiervan behoren voor rekening van de aanvrager te blijven. Van passieve risicoaanvaarding (onder b) is sprake wanneer de aanvrager geen maatregelen heeft genomen om het nadeel te beperken vanaf het moment dat redelijkerwijs rekening kon worden gehouden met de mogelijkheid dat in de toekomst als gevolg van rechtmatige overheidshandelingen nadeel zou kunnen ontstaan. Het verzuim om het nadeel te beperken of te voorkomen wordt aan de aanvrager toegerekend. Ook indien de aanvrager op andere wijze heeft bijgedragen aan het ontstane nadeel (onder c) kan dit de aanvrager worden toegerekend. Op grond van het subsidiariteitsvereiste (onder d) kan een aanvrager slechts aanspraak maken op een vergoeding, voor zover hierin niet op andere wijze kan worden voorzien. Als het nadeel bijvoorbeeld al is vergoed door aankoop, onteigening, planschade of een vergoeding in natura, vindt geen vergoeding van dit nadeel plaats op grond van deze verordening.

Lid 3 Indien de aanvrager (ook) gebaat is bij de overheidshandeling die de schade veroorzaakt, wordt dit voordeel met het nadeel verrekend. Voordeelstoerekening kan zich ook voordoen bij verwevenheid van besluiten, waarbij het door het ene besluit veroorzaakte voordeel wordt betrokken bij de beoordeling van de door het andere besluit veroorzaakte schade.

Lid 4 In deze bepaling wordt tot uitdrukking gebracht dat het college de vergoeding ook in een andere vorm dan geld kan voldoen. Het nemen van een feitelijke maatregel kan adequater zijn dan het verlenen van een schadevergoeding in geld.

Artikel 3 De aanvraag

Dit artikel stemt overeen met het toekomstige artikel 4:127 van de Awb. De eisen die worden gesteld aan de inhoud van een aanvraag vormen een aanvulling op hetgeen thans in de artikelen 4:1 en 4:2 van de Awb is opgenomen ten aanzien van de inhoudsvereisten van een aanvraag. Dit betekent dat de aanvraag wordt ondertekend en ten minste de naam en het adres van de aanvrager, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, bevat. Daarnaast verschaft de aanvrager de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. In de aanvraag

wordt aangegeven wat de aard en omvang is van het geleden nadeel. Indien mogelijk wordt een gespecificeerde opgave van de schade overgelegd. Dat bedrag hoeft niet hetzelfde te zijn als de totale geleden schade, alleen al omdat de omvang van de schade op voorhand niet exact bekend hoeft te zijn en in de vergoeding daarvan deels voorzien kan zijn door een andere compensatieregeling.

Artikel 4 Aanvullende vergoeding

Dit artikel stemt - afgezien van het vergoeden van betaald recht - overeen met het toekomstige artikel 4:129 van de Awb. Aangezien het redelijk is om van de aanvrager te verwachten dat hij zijn schade zoveel mogelijk voorkomt of beperkt, komen in redelijkheid de kosten daarvan voor vergoeding in aanmerking (onder a).

Ook de kosten van deskundigenbijstand (onder b) kunnen voor vergoeding in aanmerking komen. Beoordeeld wordt of het redelijk is dat de aanvrager deskundigenbijstand heeft ingeroepen en of de daarmee gepaard gaande kosten redelijk zijn. Hierbij wordt getoetst of het bijzondere karakter van het onderzoek naar de vraag of recht bestaat op nadeelcompensatie een actieve inbreng vergt van degene die om vergoeding vraagt. Tevens kan een rol spelen in welke mate de deskundigenbijstand bijdraagt aan de vaststelling van een geobjectiveerde schadevergoeding. De vergoeding op basis van het bepaalde onder b is beperkt tot die kosten die verband houden met het vaststellen van (de omvang van) de schade. Het artikel ziet niet op de kosten van deskundige bijstand in bezwaar en beroep. Hierop zijn de artikelen 7:15 en 8:75 van de Awb en het Besluit proceskosten bestuursrecht van toepassing.

Ten slotte wordt ook de wettelijke rente over het schadebedrag vergoed (onder c). Het tijdstip waarop de rente ingaat wordt gesteld op de datum van ontvangst van het verzoek door het college, maar niet eerder dan na het tijdstip waarop de schade zich daadwerkelijk heeft geopenbaard.

Artikel 5 Verjaring

De inhoud van dit artikel stemt overeen met het toekomstige artikel 4:131 van de Awb en artikel 7:14, derde lid, van de Waterwet. Deze bepalingen zijn weer ontleend aan de verjaringsregeling zoals opgenomen in artikel 310 van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. In zijn algemeenheid zal de aanvrager die schade lijdt daarvan betrekkelijk snel op de hoogte zijn. Er kunnen echter gevallen zijn waarbij pas later bekend wordt dat er schade is geleden. Voor die gevallen regelt dit artikel dat de termijn voor het indienen van een aanvraag ingaat nadat bekendheid met de schade is ontstaan. Omdat het lang kan duren voordat de vijfjarentermijn gaat lopen, bijvoorbeeld in het geval van zettingschade, is eveneens bepaald dat de aanvraag om nadeelcompensatie kan worden afgewezen indien er twintig jaren zijn verstreken nadat de schade is veroorzaakt.

Voor het geval de schade is veroorzaakt door een appellabel besluit is in het tweede lid bepaald dat de verjaringstermijn voor het indienen van een aanvraag om nadeelcompensatie niet aanvangt voordat het schadeveroorzakende besluit onherroepelijk is geworden.

Artikel 7 Inwinning advies

Het inwinnen van advies van een deskundige op het gebied van nadeelcompensatie, een taxateur, een accountant of een andere deskundige kan gewenst zijn teneinde een gedegen beslissing op een nadeelcompensatieverzoek te kunnen nemen. Of sprake is van een aanvraag om nadeelcompensatie die de inschakeling van een adviseur vergt, valt onder de beleidsvrijheid van het college. Het college vormt zich een oordeel over de vraag of een aanvraag en de daaraan ten grondslag liggende motivering de bijzondere expertise van een adviseur vereist. Met name, maar niet uitsluitend, bij grote projecten zoals de aanleg van een waterbergingsgebied of de versterking van een primaire kering kan de inschakeling van een adviseur gewenst zijn, omdat de omgeving geconfronteerd kan worden met veel hinder en schade. De adviseur stelt vast in hoeverre er recht bestaat op nadeelcompensatie en brengt hierover advies uit aan het college.

Lid 2 regelt dat in ieder geval een adviseur wordt ingeschakeld wanneer de gevraagde vergoeding meer bedraagt dan € 25.000. Op de inschakeling van een adviseur zijn op grond van lid 2 uitzonderingen mogelijk indien op voorhand duidelijk is dat de aanvraag op vereenvoudigde wijze

kan worden afgedaan. Een aanvraag is onder meer kennelijk ongegrond wanneer de schade is veroorzaakt door een onrechtmatige daad of de geleden schade niet is veroorzaakt door Rijnland of een van de bestuursorganen van Rijnland. Indien een aanvraag kennelijk gegrond is, dient onweerlegbaar sprake te zijn van nadeel dat zonder nader onderzoek gecompenseerd dient te worden.

Artikel 8 Procedure bij inwinning advies

De aanvrager wordt op de hoogte gesteld van het feit dat voor de beoordeling van zijn aanvraag advies van een adviseur wordt ingewonnen. Het bepaalde in lid 2 stemt overeen met de artikelen 3:7, eerste lid, en 4:2, tweede lid, van de Awb. Zowel de aanvrager als het college verstrekken de adviseur gegevens die nodig zijn voor het kunnen uitbrengen van een advies.

De aanvrager wordt op de hoogte gesteld van de te volgen procedure. Indien de op grond van artikel 8 ingeschakelde adviseur op zijn beurt deskundigen wenst in te schakelen en hiermee kosten zijn gemoeid, dient hier namens het college mee ingestemd te worden. Het college bepaalt de termijn waarbinnen een advies wordt uitgebracht. Hierbij houdt het college rekening met de in artikel 6 opgenomen beslistermijn. In het advies wordt op hoofdlijnen weergegeven wat de aanvrager en het college naar voren hebben gebracht. Indien dit nodig wordt geacht, kan het college bepalen dat voorafgaand aan een advies eerst een conceptadvies wordt uitgebracht. Nadat de aanvrager en het college inhoudelijk hebben kunnen reageren op het conceptadvies, kan de adviseur een definitief advies uitbrengen.

Artikel 9 Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.